

ANTICKÁ LITERATURA -úvod

ANTIKA

- z lat. *antiquitas* = starobylost, starý věk
- **ANTIKA** je označení pro kulturu starověkého Řecka a Říma
- 1000 př.n.l. – 476 n.l./ resp. 529 n.l.
- základ evropské kultury
(Řekové > Římané > Evropané)

Antické památky

Parthenón – symbol starověkého Řecka

novodobá představa Arthemidina chrámu v Efezu

Antické památky

Akropolis v Athénách

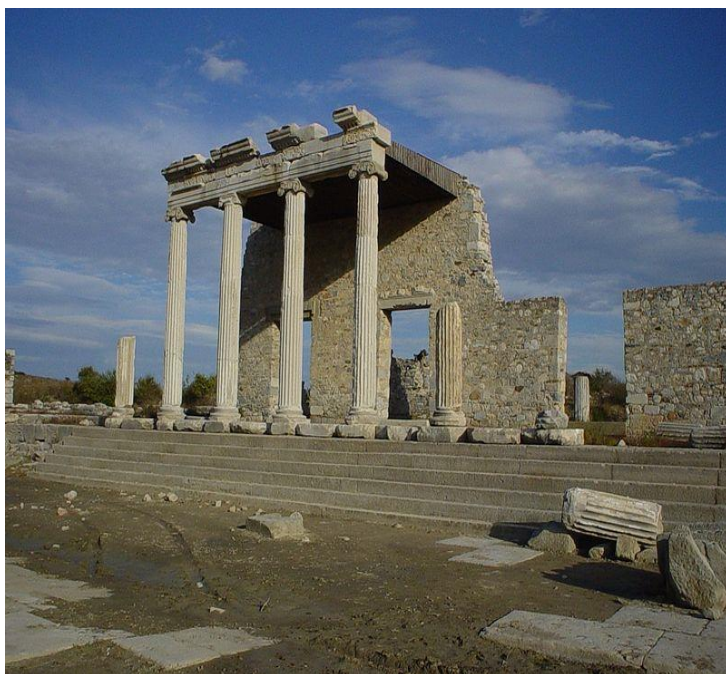

mauzoleum v Halikarnassu

Antické památky

stoa v Milétu

Celsova knihovna v Efezu

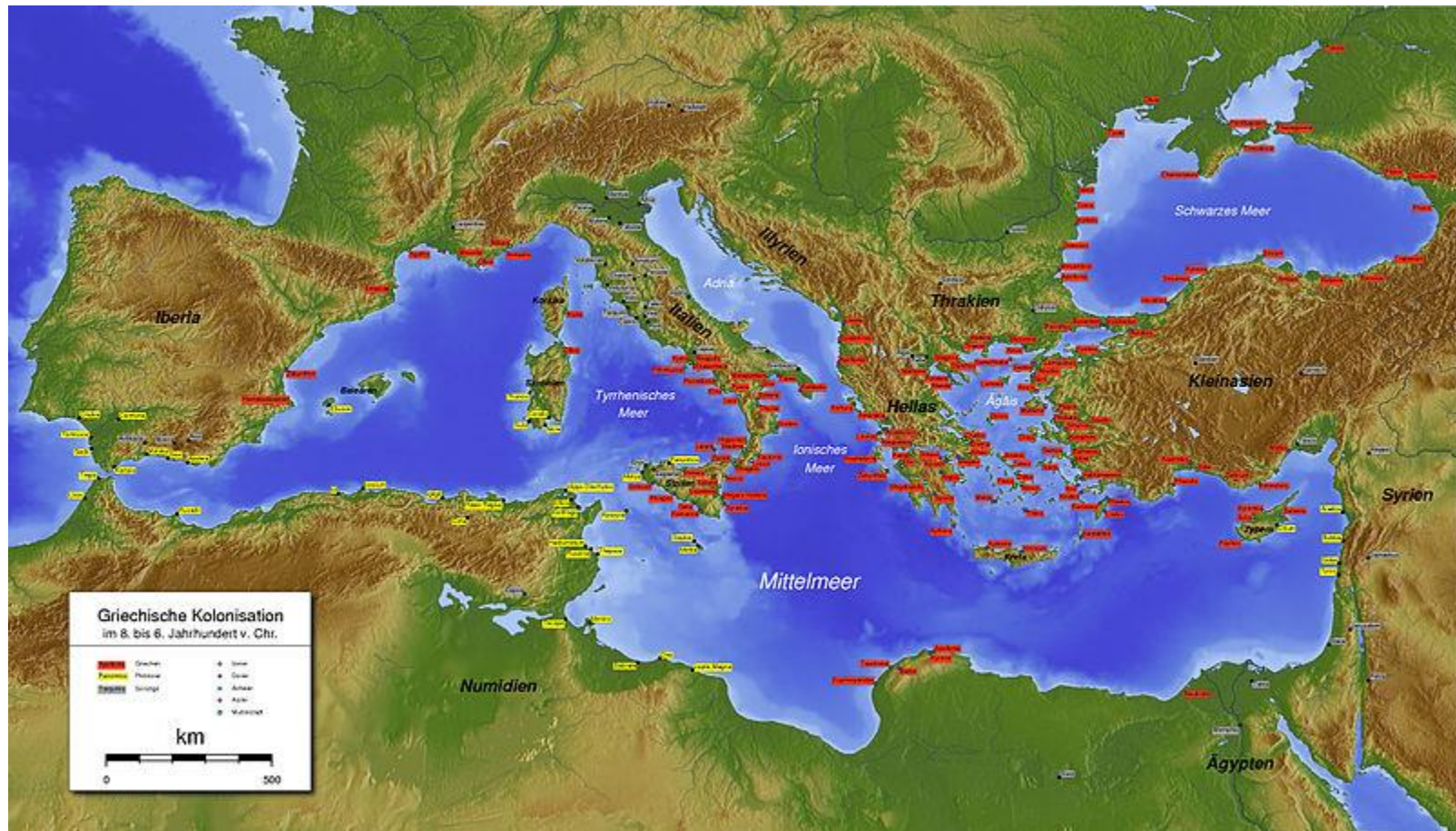
ŘECKO

- 2000 př.n.l. řecké kmeny

příznivé přírodní podmínky:

- jih Balkánu – teplo
- sever – nepřístupné hory x barbarům
- ostrovy v Egejském moři
- moře > obchod s Asií a Evropou

Řecké osady (červeně) během 8. až 6. století př. n. l.

ŘECKO

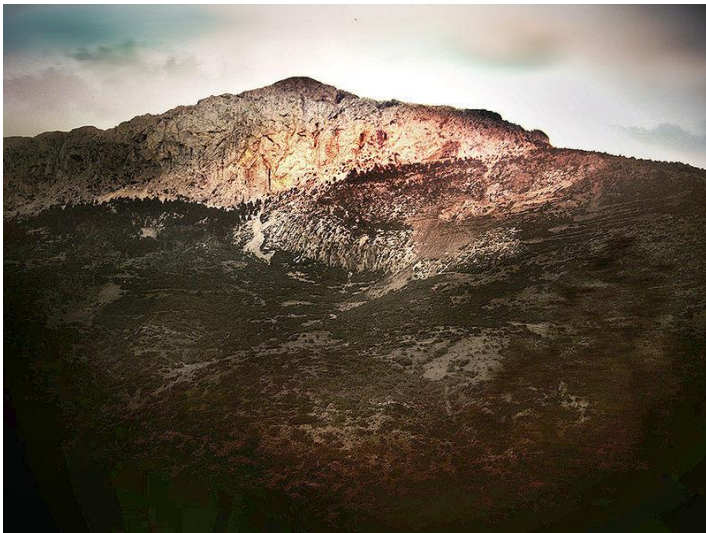
Řekové:

- kulturní a vzdělaný národ
- olympijské hry (776 př.n.l.)
- literární a hudební soutěže
- vznik filosofie
(Milétos – 7.st.př.n.l., později Sókrates, Platon, Aristotelés)
- rozvoj demokracie
(řecké městské státy POLIS – 5.-4.st.př.n.l)

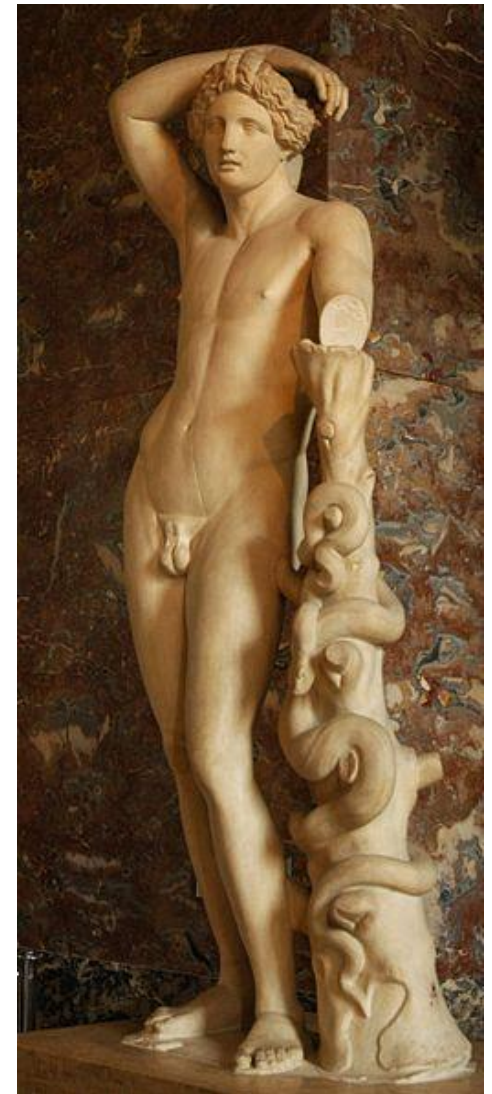
ŘECKO - UMĚNÍ

Patroni:

- bůh Slunce **APOLLON**
- **9 MÚZ** (bohyně, dcery Dia)
- sídlo: Parnas, Thesálie)

Parnas

římská kopie řeckého originálu

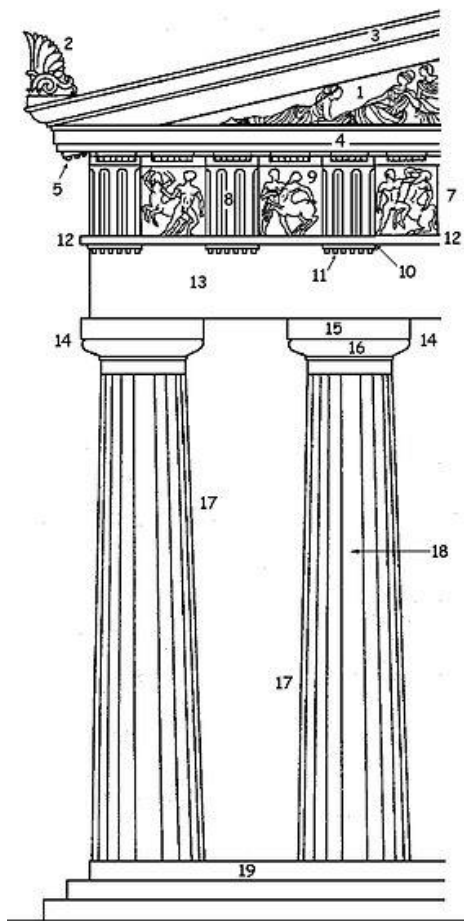
ŘECKO - UMĚNÍ

Múzy na sarkofágu (Řím, kolem 220)

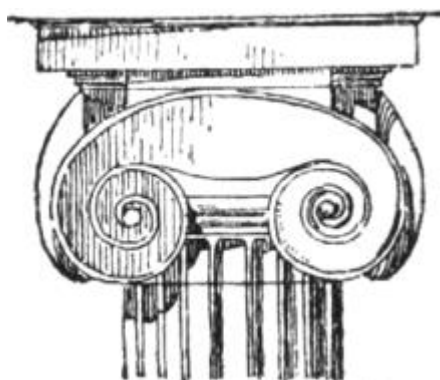

ŘECKO - architektura

dórský sloup

iónský sloup

korintský sloup

Corinthian Capital with Entablature from the Pantheon at Rome.

ŘECKO - architektura

- a) sloh dórský
- **Parthenón** na Akropoli
 - výzdoba FEIDIAS

ŘECKO - architektura

b) sloh iónský

Arthemidin chrám v Efezu

c) sloh korintský

- větší zdobnost chrámů
- spíše v Římě

ŘECKO - architektura

STAVBY:

- chrámy
- veřejné budovy
- hippodromy (závodiště pro koně)
- lázně (thermy)
- divadla
- mauzolea

ŘECKO – sochařství, malířství

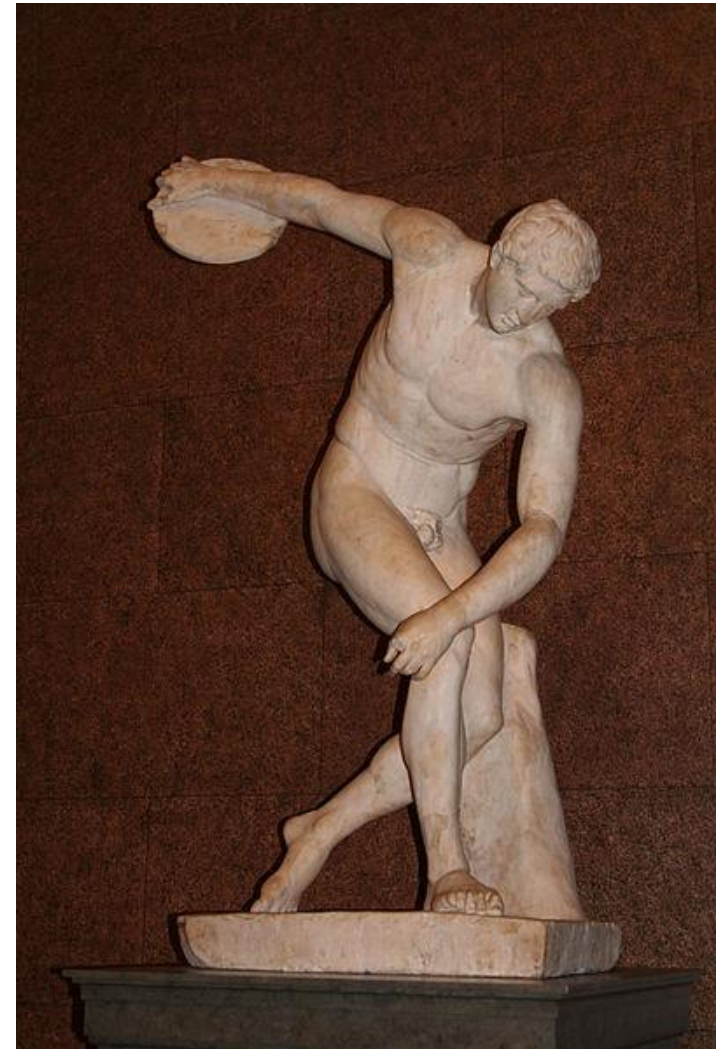
Diskobolos

sochařství:

- MYRÓN (Diskobolos)
- FEIDIAS

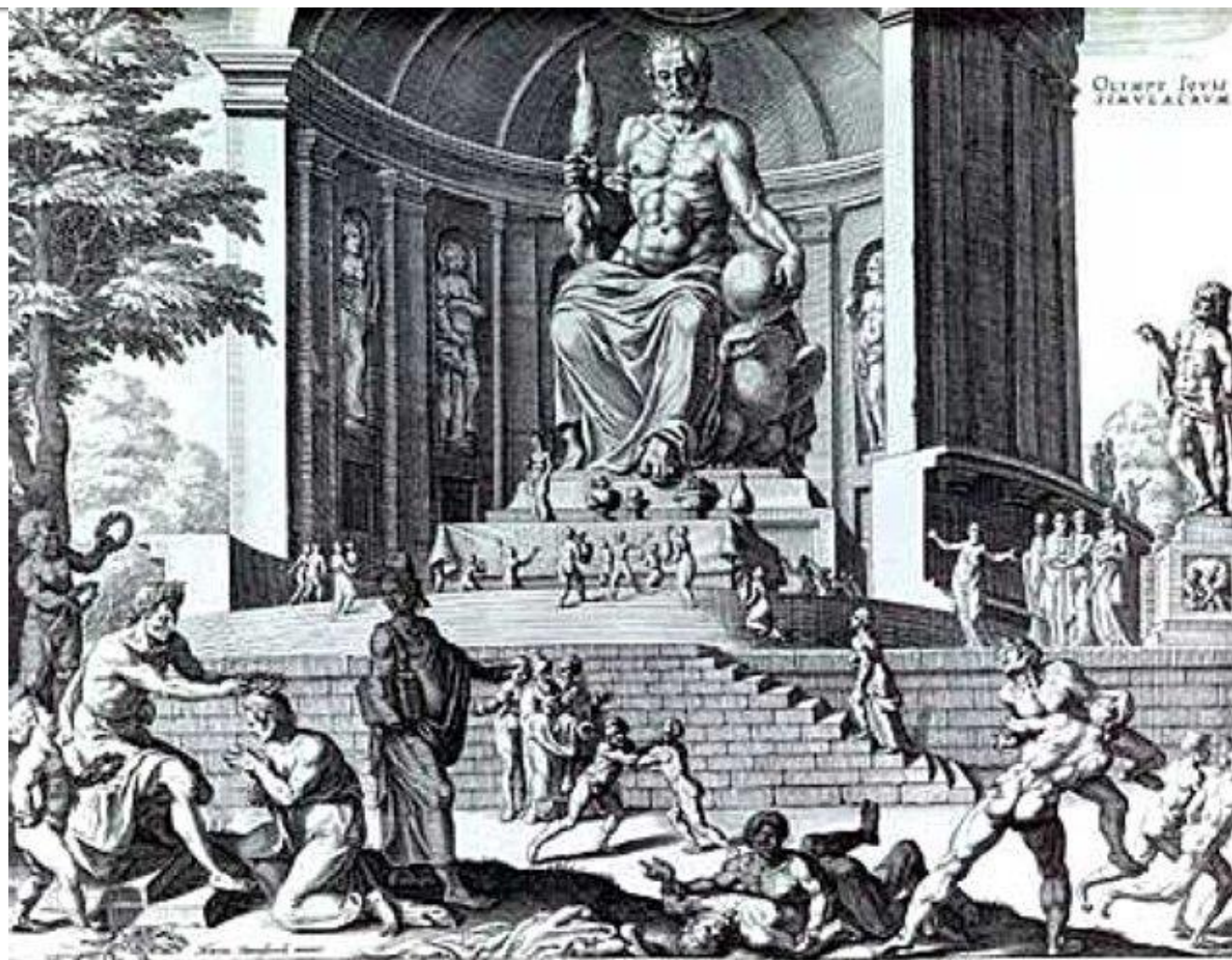
malířství:

- fresková tvorba
- malby na keramice

JEDEN ZE SEDMI DIVŮ SVĚTA

Diova socha v Olympii v představách rytce (16.st.)

OLYMPI IOVIS
TEMPULCRVM

ELIUS MATHIOLVM MATR, SVR, SIVAT, ACHIVVM, PHIDIASVM SVR, IUVENI, OLFENTAT, NIVRO, P. R. RIVROVM
NOBILIVS, CAETVS, IYBVS, MIRACVLA, CEIVDIT, QVALI, CASARIS, AC NVTV, CIVIVSIV, OLYMPIVM.

ŘECKO – jazyk a písmo

3 hlavní dialekty jazyka:

- iónský → attičtina (Attika=Athény a okolí)
- dórský
- aiolský

Písmo:

- nejstarší z doby mykénské (16.-9.st.př.n.l.)
 - > převzali **fénické** > úpravy > **řecká alfabet**
 - > na západě **latinka**, na východě **cyrilice**

ŘECKO – periodizace literatury

- **PREHISTORICKÉ** – 12.-9.st.př.n.l.
- **ARCHAICKÉ** – 8.-6.st.př.n.l.
- **ATTICKÉ (KLASICKÉ)** – 5.-4.st.př.n.l.
- **HELÉNISTICKÉ** – 3.-1.st.př.n.l.
- **ŘÍMSKÉ** (1.st.př.n.l. – 529 n.l.)